

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Արամ Միմոնյան, Ալեքսանդր Մաֆարյան Հայաստանի և Ղազախստանի միջև գիտակրթական համագործակցության մասին. իրողություններ և հեռանկարներ (ռուսերեն).....	3
Վարդան Մխիթարյան, Գոհար Ղամբարյան Տեղեկատվական պատերազմում օտարերկրյա «հեղինակների» ներգրավվածության խնդիրների շուրջ	12
Արտաշես Շահնագարյան Խորանշատի վարդապետարանը	31
Հասմիկ Ամիրջանյան Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցու վիրահայոց թեմը Ղուկաս Կարնեցի կաթողիկոսի օրոք	46
Արփինե Բաբումյան Համիդյան կոտորածները Դիարբեքիր քաղաքում 1895 թ.	61
Հրաչիկ Բայրամյան Ալեքսանդր Խախանովի կյանքը և գործունեությունը.....	76
Աշոտ Հայրունի Գերմանական արևելյան առաքելության Ուրֆայի կայանը Մեծ եղեռնի և Աշխարհամարտի տարիներին (գերմաներեն)	90
Թեոֆանիս Մակիդիս Ցեղասպանությունը որպես հայ և հույն ժամանակակից հասարակության և պատմության հիմնական բաղադրիչ (անգլերեն).....	109
Ռոման Կարապետյան Հայ-վրացական արդի հարաբերությունները Հայաստանի Հանրապետության անվտանգության քաղաքականության համատեքստում.....	121

ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Արծրուն Ավագյան Ստեփան Ալաջաջյանի «Չսպիացած վերք» վեպը որպես պատմագեղարվեստական վավերաթուղթ	133
--	-----

Տաթևիկ Մերջանյան

Ղևոնդ Ալիշանի «Պլպուլն Ավարայրի» և Ռափայել Պատկանյանի «Քաջ Վարդան Մամիկոնյանի մահը» պոեմների գուգադրական վերլուծություն..... 151

Հայկ Հովհաննիսյան

Ժամանակաշրջանը և մարդիկ Ջապել Եսայանի «Կրակե շապիկը» վիպակում 164

Արմենուհի Արզումանյան

Ձիապատկերի խորհուրդը Հրանտ Մաթևոսյանի գեղագիտական համակարգում..... 174

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Յուրա Ավետիսյան

Միջին հայերեն-արևմտահայերեն փոխանցումները սահմանական եղանակի համակարգում. անկատար ներկա և անկատար անցյալ..... 186

Լիլիթ Հակոբյան

Գրաբարի և միջին հայերենի հոլովման համակարգերի առանձնահատկությունների դրսևորումը Կիրակոս Գանձակեցու «Պատմութիւն հայոց» երկում 205

ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արարատ Հակոբյան

1920 թ. թուրք-հայկական պատերազմի սանձազերծման հարցի շուրջ..... 215

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մերի Հովհաննիսյան

Գրիգոր Վանցյան, Հատընտիր 228

Վահան Բայբուրդյան

Միքայել Մալխասյան, Ժողովրդագրական գործընթացները Հայաստանում 16-րդ դարում – 17-րդ դարի առաջին կեսին 232

Տեղեկություններ հեղինակների մասին 236

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ

Арам Симонян, Александр Сафарян О научно-образовательном сотрудничестве между Арменией и Казахстаном: реалии и перспективы (на русском языке).....	3
Вардан Мхитарян, Гоар Гамбарян К вопросу о вовлечении иностранных «авторов» в информационную войну	12
Арташес Шахназарян Хоранашатский вардапетаран	31
Асмик Амирджанян Грузинская епархия Армянской апостольской святой церкви в годы патриаршества Гукаса Карнеци	46
Арпине Баблумян Гамидовские истребления в Диарбекире в 1895 г.....	61
Грачик Байрамян Жизнь и деятельность Александра Хаханова.....	76
Ашот Айруни Немецкая восточная миссия в городе Урфа в годы Геноцида армян и Первой мировой войны (на немецком языке).....	90
Теофанис Малкидис Геноцид как основной компонент истории и современного общества армянского и греческого народов (на английском языке)	109
Роман Карапетян Современные армяно-грузинские отношения в контексте политики безопасности Республики Армения.....	121

ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

Арцрун Авагян Роман Степана Аладжаджяна «Незажившая рана» как историко- художественный документ	133
Татевик Мерджанян Сопоставительный анализ поэмы Гевонда Алишана «Аварайрский соловей» и поэмы Рафаэла Патканяна «Смерть храброго Вардана Мамиконяна»	151
Айк Оганнисян Эпоха и люди в романе Забел Есяян «Огненная рубашка».....	164
Арменуи Арзуманян Значение образа лошади в эстетической системе Гранта Матевосяна	174

ЯЗЫКОЗНАНИЕ

Юра Аветисян

Связи среднеармянского и западноармянского языков в системе
изъяснительного наклонения: настоящее несовершенное и прошедшее
несовершенное.....186

Лилит Акопян

Выражение особенностей систем склонения габара и среднеармянского
языка в произведении Киракоса Гандзакеци «История Армении» 205

ИСТОРИОГРАФИЯ

Арарат Акопян

К вопросу о развязывании турецко-армянской войны 1920 г.....215

РЕЦЕНЗИИ

Мери Оганисян

Григор Ванцян, Избранное.....228

Ваган Байбурдян

Микаэл Малхасян, Демократические процессы в Армении в 16-м веке и
первой половине 17-го века.....232

Сведения об авторах 238

COTENTS

HISTORY

Aram Simonyan, Alexander Safaryan Scientific and Educational Cooperation between Armenia and Kazakhstan: Facts and Prospects (in Russian).....	3
Vardan Mkhitaryan, Gohar Ghambaryan On the Issues of Involvement of Foreign “Authors” in the Information Warfare.....	12
Artashes Shahnazaryan Vardapetaran of Khoranashat.....	31
Hasmik Amirjanyan The Diocese of Georgia of the Armenian Apostolic Church during the Reign of Catholicos Ghukas Karneci	46
Arpine Bablumyan The Hamidian Massacres in Diarbekir in 1895	61
Hrachik Bayramyan Alexander Khakhanov’s Life and Activity	76
Ashot Hayruni German Eastern Mission in Urfa during the Genocide and World War I (in German)	90
Theofanis Malkidis The Genocide as the Main Component of the Modern Armenian and Greek Society and History (in English).....	109
Roman Karapetyan Armenian-Georgian Current Relations in the Context of Security Policy of the Republic of Armenia.....	121

HISTORY OF LITERATURE

Artsrun Avagyan Stepan Alajajyan’s Novel “Unhealed Wound” as a Document of Historical and Artistic Value.....	133
Tatevik Merdzanyan The Parallel Study of the Poems “The Nightingale of Avarayr” by Ghevond Alishan and “The Death of Brave Vardan Mamaikonyan” by Raphael Patkanian	151
Hayk Hovhannisyan The Era and People in the Novel “Shirt of Fire” by Zabel Yesayan.....	164
Armenuhi Arzumanyan The Value of the Image of the Horse in the Aesthetic System of Hrant Matevosyan.....	174

LINGUISTICS

Yura Avetisyan

Middle Armenian-Western Armenian Transitions in Indicative Mood:
the Imperfect Present and Imperfect Past.....186

Lilit Hakobyan

Manifestation of Peculiarities of the Declension Systems of Grabar and Middle
Armenian in “History of Armenia” by Kirakos Gandzaketsi.....205

HISTORIOGRAPHY

Ararat Hakobyan

On the Issue of Unleashing the 1920 Turkish-Armenian War 215

REVIEW

Meri Hovhannisyan

Grigor Vantcyan, Selected Works.....228

Vahan Bayburdyan

Mikael Malkhasyan, Demographic Processes in Armenia in the 16th and the
First Half of the 17th Centuries.....232

Information about the Authors 240

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՆԵՍ

3 (21)

Համ. ձևավորումը՝ Ա. Աղուզումցյանի
Կազմի ձևավորումը՝ Ա. Ստեփանյանի

Չափսը՝ 70x100 1/16:
Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Թուղթը՝ օֆսեթ:
Տպաքանակը՝ 300:

ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան, Ալ. Մանուկյան 1
